

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

23 april 2024

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen de Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland
2. Te bepalen dat de Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland bekend wordt gemaakt door plaatsing in het Provinciaal blad
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting waarin de vaststelling van de Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland wordt toegelicht.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Vaststellingsbesluit Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland

1 Toelichting voor het College

De inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft de verplichting opgelegd dat windturbines met een tiphoogte vanaf 150 meter 's nacht rood-knipperende obstakelverlichting moeten hebben. Voor windturbines in de buurt van snel- en waterwegen geldt dit al vanaf een tiphoogte van 100 meter. Deze verlichting is 's nachts zichtbaar en wordt door de omwonenden van de betreffende windparken als onprettig ervaren. Om deze lichthinder tegen te gaan is er een transpondersysteem ontwikkeld en getest. Hiermee is het mogelijk om de obstakelverlichting alleen aan te zetten wanneer luchtverkeer nadert, waardoor de lichthinder significant afneemt.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), bracheorganisatie van windexploitanten NWEA en een groot aantal provincies hebben samengewerkt aan een subsidieregeling voor de implementatie van deze systemen bij bestaande en vergunde windparken. Voor deze subsidieregeling is er sprake van cofinanciering vanuit het Rijk. Er is afgesproken dat de windsector 60% van de kosten draagt, het Rijk 20%, en de Provincie de resterende 20%. De hoogte van de cofinanciering is daarmee afhankelijk van de hoogte van de provinciale bijdrage. Deze afspraken zijn definitief en worden nu op provinciaal niveau opgezet en uitgevoerd. Het Rijk heeft hier geld voor gereserveerd via een SPUK-regeling.

In 2023 heeft team Windenergie in kaart gebracht welke Zuid-Hollandse windparken baat hebben bij het implementeren van transponder- en radartechniek. Dit zijn de windparken waar sprake is van lichthinder voor omwonenden. Aan de hand van deze shortlist hebben wij contact opgenomen met de betreffende exploitanten om de interesse in bovenstaande subsidieregeling te peilen. Op basis van de shortlist en de geïnteresseerde exploitanten, schatten wij dat er een totale subsidiepot van 440.000,- euro nodig is. Hiervan zou 220.000,- euro door de Provincie Zuid-Holland zelf gefinancierd moeten worden.

Inmiddels is het proces om deze subsidieregeling ook voor Zuid-Holland op te zetten in gang gezet. Er is een subsidieplafond aangevraagd. Dit aanvraagformulier is onderdeel van de stukken voor de Voorjaarsnota 2024 en dient door PS vastgesteld te worden. Bijgevoegd vindt u het vaststellingsbesluit voor deze subsidieregeling.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 220.000,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Beleidsdoel	: 3-1-1 Duurzame opwek Elektriciteit
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

De SPUK-regeling van het Rijk is inmiddels gepubliceerd en kan worden aangevraagd. Deze aanvraag kan worden gedaan als PS het subsidieplafond heeft vastgesteld.

Juridisch kader

De vaststelling en openstelling van de subsidieregeling treden pas in werking nadat de besluiten zijn gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Die publicatie vindt zo snel mogelijk plaats na de vaststelling van het subsidieplafond door PS. De Subsidieregeling transponder- en radartechniek windparken Zuid-Holland vervalt op 31 december 2025. De openstelling loopt tot en met 1 november 2025.

Bureau Subsidies heeft vastgesteld dat de subsidieregeling het risicoprofiel “Geen” heeft. De subsidieregeling valt onder een Europese Algemene Vrijstellingsverordening waar op basis van kosten en prestaties wordt afgerekend.

Bovendien is deze subsidieregeling gebaseerd op een landelijke Rijkssubsidieregeling, welke in samenspraak door EZK, NWEA, en een groot aantal provincies is opgesteld. De Rijkssubsidieregeling is reeds vastgesteld.

Intern hebben bureau Subsidies en JZ het eindconcept van de subsidieregeling gecontroleerd. Beiden zijn akkoord. Het bijbehorende aanvraagformulier is reeds vastgesteld.

Om alle Zuid-Hollandse windparken die baat zouden hebben bij het implementeren van de transponder- of radartechniek te subsidiëren, is een subsidieplafond van 440.000,- euro nodig. Omdat de dekking voor de provinciale bijdrage nog moet worden vastgesteld tijdens de Voorjaarsnota 2024, kunnen we nog geen SPUK-aanvraag doen. De hoogte van het aan te vragen bedrag voor cofinanciering vanuit de SPUK-regeling is hierdoor namelijk nog niet bekend. Als onze claim in de Voorjaarsnota 2024 gehonoreerd wordt, zullen wij een SPUK-aanvraag van 220.000,- euro doen. Het subsidieplafond wordt dan bij Najaarsnota verhoogd naar 440.000 euro. Als deze claim niet gehonoreerd wordt, zullen wij een SPUK-aanvraag van 110.000,- euro doen en zal de provinciale bijdrage gedekt worden uit de bestaande begroting van beleidsprestatie 3-1-1 Duurzame opwek Elektriciteit. Dit zou wel betekenen dat we maar de helft van de windparken die baat hebben bij het implementeren van de transponder- of radartechniek kunnen subsidiëren.

2 Voorafgaande besluitvorming

Geen

3 Proces

Om acceptatie van windparken te vergroten willen branche en overheden de hinder die ervaren wordt door omwonenden zoveel als mogelijk wegnemen. Na geluid is lichthinder de belangrijkste bron van de ervaren overlast. Door het toepassen van deze transponder- en radartechniek kan deze hinder worden weggenomen.

In 2021 en 2022 hebben proeven met transponder- en radartechniek plaatsgevonden in Zeeland en Friesland. Deze waren succesvol en daarom is een landelijke regeling afgesproken. De provincie Zuid-Holland geeft invulling aan deze regeling door een eigen subsidieregeling vast te stellen met cofinanciering van het Rijk.

4 Participatie en rolneming

De originele Rijkssubsidieregeling is opgesteld door EZK, NWEA en een groot aantal provincies. Deze hebben wij vertaald naar een eigen subsidieregeling. We hebben geïnventariseerd welke windparken baat zouden hebben bij deze subsidieregeling en welke exploitanten geïnteresseerd zijn. Op basis hiervan is de benodigde provinciale bijdrage geschat.

Het doel van de regeling is om exploitanten van bestaande en vergunde windturbines in staat te stellen om transponder- of radartechniek aan te schaffen en te installeren op windturbines ter vervanging van de traditionele vorm van obstakelverlichting. Hiermee kan de mogelijke hinder voor

omwonenden verminderd worden, waarmee wordt bijgedragen aan het creëren van draagvlak voor de energietransitie.

Een subsidieregeling is het juiste instrument aangezien het betreffende bedrag geen tegenprestatie vormt voor een geleverde dienst, maar een bijdrage ter stimulering van het toepassen van transponder- of radartechniek door de exploitant om hiermee bij te dragen aan het creëren van draagvlak voor de energietransitie.

5 Communicatiestrategie

Samen met het communicatieteam hebben we besproken hoe we de subsidieregeling het beste onder de aandacht kunnen brengen bij de verschillende belanghebbenden.

Het windteam zal rechtstreeks contact opnemen met de diverse windexploitanten in Zuid-Holland. Zodra de subsidieregeling is vastgesteld kunnen we hiermee starten. De windexploitanten zijn reeds bekend met de subsidieregeling, aangezien ze hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de rijksregeling. Bovendien hebben we vorig jaar al gepeild of zij geïnteresseerd waren.

De Provincie zal de website en social media kanalen gebruiken om de inwoners van Zuid-Holland te informeren. Dit is vooral belangrijk voor de omwonenden van windparken, omdat het een signaal is dat de Provincie actief bezig is met het verminderen van hinder van windturbines. Deze communicatie zal ongeveer anderhalve maand voor en op het moment van de openstelling plaatsvinden.